

lezing Lc 1:39-45

Ontmoeting, een stap naar meer mens worden

Jij, diep in ons verscholen (t. Jan van Opbergen; m. 'Es ist ein Ros entsprungen')

Jij, diep in ons verscholen,
Jij, ziel van al wat leeft,
Die ons verbindt met morgen
En met wat is geweest.
Jij maakt ons heel en één,
De minste mens geborgen,
O God door alles heen.

Wij zijn om jou verlegen,
O God in ons bestaan.
Maak ons jou toegenegen,
Geef ons te doen jouw naam.
Maak ons toch heel en goed,
De minst mens geborgen,
o God, die leven doet.

Wij bidden om bevrijding
Uit onze eenzaamheid,
Om gloed van nieuwe tijding
In deze kille tijd.
Maak ons weer heel en waar,
De minste mens geborgen,
o God, wij met elkaar.

Gegroet en gezegend allen die verlangen naar een wereld waarin iedereen waardig kan leven en werken.

Gegroet en gezegend allen die de oproep horen om een wereld van rechtvaardigheid mogelijk te maken.

Gegroet en gezegend mensen van goede wil die verbindend aanwezig zijn met elkaar in naam van de Eeuwige, Vader, Moeder, Zoon en heilige Geest.

Ruim baan voor God (Jan-Willem Van De Velde, Dick Groeneboer LVB p.30)

Ruim baan voor God die uit de hoge
laag op de aarde naar mij ziet.
Mijn geest kijkt stralend uit mijn ogen
want onze God gedooft ze niet:
machtigen en rijken die hoogmoedig prijken
met hun staat en stand; wie op hoge tronen
eeuwig willen wonen bijten in het zand.

Ruim baan voor God die ons genadig
uit de vernederingen tilt!
Wie hongert wordt met brood verzadigd,
de dorst naar leven wordt gestild.
Trots zal zijn gebroken, machtsmisbruik gewroken
dood wordt afgetroefd; maar wie achterbleven
krijgen deel van leven, wat een behoefde!

Ruim baan voor God die de verdrukten van
Abram af en door de tijd
aan tirannieke macht ontrukte
en zo zal doen in eeuwigheid!
Zalig zal mij spreken wie niet is geweest
voor de grote macht. Vrucht voor alle dagen
zal ik mogen dragen. Zie een nieuw geslacht!

Lichtritus en lichtlied

Als alles duister is, ontsteek dan een lichtend vuur dat nooit meer dooft, een vuur dat nooit meer dooft. (2x)

Omdat duisternis ons van alle kanten insluit,
laten wij licht binnen in ons denken en handelen
voor een klare kijk en een ruime blik.
In het verhaal van de ontmoeting van Maria
met haar nicht Elisabet
zien we hen al verwachtingsvol uitkijken
naar de geboorte van Johannes en Jezus.

Heldere vlam, hoe klein ook je licht,
je valt op van ver, je wijst ons de weg
doorheen de duisternis naar het volle licht.

God van leven en licht,
geen duisternis houdt U tegen.
U maakt telkens weer toekomst mogelijk.
Kinderen springen op in de schoot van hun moeder,
het nieuwe leven laat zich niet tegenhouden,
het baant zich een weg naar het licht.
God, geef dat ook wij werken aan een betere wereld
als dragers van uw licht. Amen.

Als alles duister is, ontsteek dan een lichtend vuur dat nooit meer dooft, een vuur dat nooit meer dooft. (2x)

Lucas 1:39-45 Maria en Elisabet

Kort daarop reisde Maria in grote haast naar het bergland, naar een stad in Juda, waar ze het huis van Zacharias binnenging en Elisabet begroette. Toen Elisabet de groet van Maria hoorde, sprong het kind op in haar schoot; ze werd vervuld van de heilige Geest en riep luid: 'de meest gezegende ben je van alle vrouwen, en gezegend is de vrucht van je schoot! Wie ben ik dat de moeder van mijn Heer naar mij toekomt? Toen ik je groet hoorde, sprong het kind van vreugde op in mijn schoot. Gelukkig is zij die geloofd heeft dat de woorden van de Heer in vervulling zullen gaan.'

Woordje

Wat voor ontmoeting moet dat geweest zijn? Twee nichten die samen in verwachting zijn en blij elkaar te zien. Elisabet wordt groot door die ontmoeting met Maria. Zij krijgt "erkenning". De toekomst die zij draagt wordt "waardevol".

Je kan mensen ontmoeten en daardoor die mensen waardigheid geven. Deze ontmoeting uit het evangelie is van die aard.

Dit Lucasevangelie werd geschreven zo'n 40 jaar na de verrijzenis. Lucas kende dus de afloop van het verhaal. Het mythische verhaal geeft aan de figuren meer waarde. Het eenvoudige meisje Maria wordt groot door haar opdracht om Jezus te baren die als titel 'koning van het heelal' wordt toegedicht. Denken we maar terug aan de viering van Christus koning.

Je kan mensen ontmoeten op een manier dat ze "groter" worden, groeien als mens. Je kan mensen ontmoeten op een manier dat ze "mens worden". En is Kerstmis niet het feest van de menswording?

"Welzijnszorg" komt al vele jaren op voor meer menswaardigheid, in het bijzonder voor de zwakke, de kwetsbare, de mens in armoede.

Dit jaar legt ze het accent op "waardig werk". Dat vraagt natuurlijk van onze samenleving; van politiek en werkgevers dat ze geen statuten in het leven roepen die 'waardig' werk in de weg staan, zoals flexi-jobs. Je kan zeggen dat je daar als individu niet zoveel aan kan doen maar samen staan we sterker door Welzijnszorg te steunen in zijn eisen en projecten.

Maar je kan dus ook ontmoetingen proberen te realiseren die mensen 'groter' maken, die mensen 'waardevol' maken. In het bijzonder voor mensen aan de rand van onze samenleving, mensen in armoede. Ik denk bijvoorbeeld terug aan 17/10 de dag tegen extreme armoede die door vele mensen in armoede mede wordt georganiseerd. Zorg dat je hen ziet, kijk niet langs hen door. Vraag hoe het hen gaat, welke moeite ze moeten doen om het hoofd boven water te houden. Dat is niet zo gemakkelijk. Mensen waarlijk ontmoeten is waarlijk zorgen voor welzijn. Ik denk trouwens dat het dat is wat God doet. "Kleine mensen maakt Hij groot!"

Voor kleine mensen (refr.)

voor kleine mensen is hij bereikbaar
Hij geeft hoop aan rechtelozen
Hij is kostbaar in zijn ogen
Hij koopt hen vrij uit het slavenhuis.

Geloofsbelijdenis

Wij geloven in God die leven geeft aan mensen,
die ons koestert als zijn kinderen en die er zal zijn,
al onze dagen.

Wij geloven in Jezus van Nazareth
in wie God zichtbaar is geworden,
een Mens, door een vrouw gebaard,
voor mensen, geleefd en gestorven.

Wij geloven in Gods Geest
die ons roept tot recht en vrede,
om te helen wat gebroken is,
om hoop te bieden aan wie moet lijden.

Wij geloven in een Mensenkerk
die werkt aan de droom van God:
arme en kleine mensen een stukje hemel op aarde geven. Amen.

Licht dan ons aanstoot in de morgen (t. H. Oosterhuis, m. A. Oomen)

Licht dan ons aanstoot in de morgen
voortijdig licht waarin wij staan.
Koud, één voor één en ongeborgen,
licht overdek mij, vuur mij aan.
Dat ik niet uitval, dat wij allen
zo zwaar en droevig als wij zijn
niet uit elkaars genade vallen
en doelloos en onvindbaar zijn.

Licht van mijn stad de stedehouder,
aanhoudend licht dat overwint.
Vaderlijk licht, steevaste schouder,
draag mij, ik ben jouw kijkend kind.
Licht, kind in mij, kijk uit mijn ogen
of ergens al de wereld daagt
waar mensen waardig leven mogen
en elk zijn naam in vrede draagt.

Alles zal zwichten en verwaaien
wat op het licht niet is geijkt.
Taal zal alleen verwoesting zaaien
en van ons doen geen daad beklijft.
Veelstemmig licht, om aan te horen
zolang ons hart nog slagen geeft.
Liefste der mensen, eerstgeboren,
licht, laatste woord van Hem die leeft.

Tafelgebed: 'Ons wacht de uitdaging' (naar Staande in een kring, Bidden in de tegenstroom.
Vier- en leerhuis Lier 1980-2000)

Ons wacht de uitdaging

om de geschiedenis mee te maken
in de richting van meer menselijkheid voor iedereen.
Ons wacht de uitdaging
om morgen in deze wereld
profetisch te leven.
Ons wacht de uitdaging
om samen met anderen
in de traditie te gaan staan van zieners en roepers,
om de vraag te stellen: 'Over wie en waarover gaat het hier nu eigenlijk?
Waar offeren wij het leven van miljoenen mensen aan op?'
Om telkens weer te door-zien en te voor-zien
naar waar het huidige systeem en deze praktijk ons zal leiden,
om telkens weer te durven zeggen waar het op staat
en welke keuzes zich opdringen.
Om telkens weer taal te geven aan het verzwegen visioen:
hardop onze stoutste dromen te durven noemen
over de belofte van recht en brood voor iedereen!

Staande in de profetische traditie hebben wij de opdracht
deze keuze en deze praktijk zichtbaar en hoorbaar te maken in ons handelen.

Verwarring en onzekerheid horen daarbij. Falen hoort daarbij.
Niemand heeft ons ooit beloofd dat
wij het beloofde land zouden bereiken tijdens ons leven.
Dat overkwam zelfs Mozes niet.
Veertig jaar, een mensenleven lang woestijn
Af en toe, heel even, een oase.
Niet verwarring en onzekerheid, niet gebrekkig weten
is onze vijand onderweg, alleen maar wanhoop en moedeloosheid.

Laat ons doen, proberen, handelen zoals al eeuwen lang.
En als wij falen, zullen anderen opstaan:
liefde en solidariteit is sterker dan de dood!

Onze vader die in het diepste van uw mensen zijt.

Communie: Laat ons doen zoals al eeuwen lang. En als we falen, zullen anderen opstaan:
liefde en solidariteit is sterker dan de dood. Laat ons in die gedachte het brood delen.

Nee, een kind wordt niet geboren (Herman Verbeek) (m. Hark! The Herald Angels sing)

Nee, een kind wordt niet geboren
om te huilen voor altijd
nee, een kind raakt niet verloren
uit het moederhuis geleid
jij zult drinken van de vreugde
jij zult slapen in een hart
wees niet bang om kind te zijn
kleiner worden doet geen pijn

nee, een kind hoeft niet te wonen
in een gouden hemelbed
nee, een kind wil bij de zonen
van de herders stamelt het
jij mag meegaan naar de weide
jij mag spelen waar ik waak
als een leeuw daar sluipen zou
hij zal liggen gaan bij jou

want de bozen zijn verlegen
met het lachen van een kind
want het klein zijn is een zegen
voor wie eindelijk vrede vindt
jij hoeft voor geen macht te buigen
jij hoeft voor geen vloek op zij
ga maar waar het licht verschijnt
aan het oosten komt geen eind

als jij morgen mens zult worden
krijg dan van jouw reis geen spijt
iemand zal jou wel omgorden

met de riem gerechtigheid
jij moet uitgaan naar de wegen
jij moet bij de herders zijn
zonder buidel zonder staf
met het lied dat ik jou gaf

Inhoud

"Op een oud Anglicaans Kerstkoraal: 'Hark! the herald angels sing'. Een geboortelied, om een kind toe te zingen en mee te geven. Ook een lied voor grote mensen. Ouder worden en worden als een kind. Niet kinderlijk, niet kinds, maar alsnog de oorspronkelijke gave van de gaafheid deelachtig worden. Klein worden is het meest moeilijke voor de groten. Macht verwordt zo gauw tot superego en Übermensch. De menselijke maat, de volle mensenmaat neemt niet de plaats van de ander er nog bij, maar schept ruimte, voor ieder ruim voldoende. Vrede is een herberg met voor ieder plaats" (Herman Verbeek in De dag dat ik gezongen heb, pag. 43)

Een groeiend aantal ouders vieren de geboorte vanuit een intuïtie dat hun, door het leven dat hen te boven gaat, een kind is toevertrouwd. Herman Verbeek geeft aan dit gevoel woorden, die geldig zijn voor volwassenen én kinderen, bijvoorbeeld in zinnen als: 'Wees niet bang om kind te zijn, kleiner worden doet geen pijn'.

Waardig werk (Hilde Van Parijs Spoor zes p. 4)

ik ben mijn werk kwijt
van vandaag op morgen
ik had het niet zien aankomen
heb nu een hoofd vol zorgen
en weer te veel tijd
al hou ik dat verborgen

ik ben mijn werk kwijt
en daarmee ook mijn zekerheid
mijn maandelijks vast inkomen
waarvan ik iets opzij zet
een smalle poort naar vrijheid
een soort toegangsticket

ik ben mijn werk kwijt
het is me afgenomen
tegelijktijd met al mijn hoop
en toekomstdromen
misschien verlies ik ook
mijn huis, mijn onderkomen

ik ben mijn werk kwijt
dat zo bij me hoorde
mijn opstap naar zelfstandigheid
de draad, de tel, het noorden
maar nog het meest
mijn eigen waardigheid

Laat ons een bloem (m. Wally Whyton, Louis Neefs, t. Julie Hendrickx Devos)

Dit is een lied voor de mensen die zorgen
Dat alsmaar meer mensen ooit arm zullen zijn.

Dit is een lied voor werkgevers van morgen
Verleerd om water te doen bij de wijn.

Refr.

Geef ons de koopkracht, die we verdienen
Deel toch je winst, dat doet echt geen pijn.
Vergeet voor één keer dividenden en bonus.
Rechtvaardig fiscaal, zou zuiverder zijn.

Steeds langer en later en noester de arbeid
dàt is al jaren de opwaartse trend
toch heten de lonen hardnekkig nog lasten
Heb ij een baas die zijn werkvolk nog kent. Refr.

Facturen die blijven maar komen en stijgen
voor een brood en wat warmte een rib uit je lijf
De kwetsbare mensen geraken nooit verder
en vakbonden steeds meer geweerd uit 't bedrijf. Refr.

En zo zal de kloof dan blijven verbreden
de zorg voor werknemers (is) verleden tijd
geen mens die nog rondkomt met zijn salaris
maar we geven niet op, dit is onze strijd! Refr.

Zegen:

Laten wij van hier weggaan met de belofte om hier samen te zijn op kerstavond om 18 uur.
Moge God ons daarin voorgaan en begeleiden in de naam van de vader-moeder, zoon en h.
Geest.

Mededelingen:

- kerstavond 24/12 om 18 uur.
- dank aan ieder die aanwezig is, en alle medewerkers aan deze viering: Ingrid, Raoul, Lieve, Frans.
- 5/1 is de eerste viering in 2025